

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu**

Opole, dnia 26 sierpnia 2011 r.

**Pan
Filip Nowak
Dyrektor
Opolskiego Oddziału
Narodowego Funduszu Zdrowia
w Opolu**

P/10/144
LOP-4101-11-01/2010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 pkt 6 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu skontrolowała działalność czterech podmiotów realizujących świadczenia zdrowotne w zakresie zadań położnych podstawowej opieki zdrowotnej w latach 2008 - 2010 (I półrocze). Badaniem kontrolnym objęto: Niepubliczny Zakład Usług Położniczo-Pielęgniarskich Zdrowa Rodzina s.c., Opole ul. Ozimska 20², Niepubliczny Zakład Usług Położnictwa w Brzegu ul. Herberta 1 – Maria Nowak³, Grupową Praktykę Położnych Środowiskowych Rebo-Med. s.c. Renata Krupa i Bożena Klecha, Nysa ul. Kolejowa 2⁴ oraz Indywidualną Praktykę Położnej Rodzinnej - Beata Hadasik, Lichynia ul. Daszyńskiego 66⁵.

W związku z kontrolą, których wyniki przedstawione zostały w protokołach kontroli podpisanych przez ww. świadczeniodawców w dniach 27 i 30 grudnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm., dalej: ustawa o NIK

² dalej: Zakład Zdrowa Rodzina

³ dalej: Zakład Usług Położnictwa w Brzegu

⁴ dalej: Grupowa Praktyka Rebo-Med

⁵ dalej: Indywidualna Praktyka Położnej

Najwyższa Izba Kontroli, w zakresie spraw objętych kontrolą, oceniła negatywnie działalność Zakładu Usług Położnictwa w Brzegu i Grupowej Praktyki Rebo-Med oraz pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Zakładu Zdrowa Rodzina i Indywidualnej Praktyki Położnej.

Powyższe oceny ogólne uzasadniły następujące ustalenia kontroli i wynikające z nich oceny częściowe:

1. Żaden z objętych kontrolą świadczeniodawców nie spełniał wymogów formalno-prawnych dla realizacji świadczeń położnej podstawowej opieki zdrowotnej⁶. Stwierdzono bowiem, że świadczeniodawcy ci nie dysponowali gabinetami położnej, pomimo że zgodnie z § 21 zarządzenia Prezesa NFZ nr 72/2009/DSOZ z dnia 3 listopada 2009 r. (ze zm.)⁷ i zgodnie z zapisami umowy zawartej z Opolskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia⁸, położna poz zobowiązana jest realizować świadczenia poprzez wizyty ambulatoryjne w miejscu udzielania świadczeń. Badanie zgodności danych adresowych gabinetu położnej wynikających z umów zawartych z Oddziałem NFZ ze stanem faktycznym ujawniło, że gabinet położnej wykazany w umowie zawartej przez Zakład Usług Położnictwa w Brzegu faktycznie był gabinetem zabiegowym Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej KAMMED i był wynajmowany na jedną godzinę dziennie, bez możliwości korzystania z wyposażenia, natomiast w przypadku pozostałych świadczeniodawców (Indywidualnej Praktyki Położnej, Zakładu Zdrowa Rodzina oraz Grupowej Praktyki Rebo-Med.) pod adresami gabinetów wskazanymi w umowach zawartych z Oddziałem NFZ mieściły się jedynie biura położnych.

Świadczeniodawcy, z uwagi na brak gabinetów lub korzystania z gabinetów zabiegowych świadczeniodawców poz, nie dysponowali wyposażeniem wymaganym w pkt 3.3. załącznika nr 3a do ww. zarządzenia Prezesa NFZ oraz w części III załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2009 r. w *sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej*⁹. Kontrola ujawniła ponadto brak nesesera położnej, o którym mowa w załączniku nr 3a do zarządzenia Prezesa NFZ u dwóch świadczeniodawców – w Zakładzie Usług Położnictwa i Grupowej Praktyce Rebo-Med. Udzielanie świadczeń przez położne w domu pacjenta bez wymaganego wyposażenia stanowi wyraz nierzetelności w realizacji zadań wynikających z umowy zawartej z Oddziałem NFZ, a także - w ocenie Izby - naraża zdrowie pacjentów na niebezpieczeństwo.

⁶ dalej: poz

⁷ dalej: zarządzenie Prezesa NFZ

⁸ dalej: Oddział NFZ

⁹ Dz. U. z 2009 r. Nr 139, poz. 1139 ze zm.

Stwierdzono również, że kwota polisy ubezpieczeniowej od odpowiedzialności cywilnej jednego ze świadczeniodawców - Zakładu Usług Położnictwa nie odpowiadała wymogom § 4 ust.1 pkt 1a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2007 r. *w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej świadczeniodawcy udzielającego świadczeń opieki zdrowotnej*¹⁰.

2. Na zewnątrz budynków, w którym mieściły się siedziby świadczeniodawców, brak było tablic ze znakiem graficznym NFZ i informacji o godzinach i miejscu udzielania świadczeń przez położne, a wewnątrz budynków brak było informacji o możliwości skorzystania ze świadczeń w warunkach ambulatoryjnych, w tym informacji o zasadach zapisu na porady i wizyty, z uwzględnieniem świadczeń udzielanych w warunkach domowych, informacji o podmiotach udzielających świadczeń poza godzinami pracy świadczeniodawcy oraz informacji o numerach telefonów alarmowych ratownictwa medycznego. Powyższe stanowiło naruszenie § 11 załącznika do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 maja 2008 r. *w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej*¹¹.

Czas pracy położnych w gabinecie wykazany w harmonogramach, stanowiących załącznik do umów zawartych z Oddziałem NFZ, nakładał się z godzinami ich pracy w ramach wizyt domowych. Powyższe naruszało warunki określone w § 21 zarządzenia Prezesa NFZ. Zdaniem NIK ujawnione nieprawidłowości w zakresie godzin udzielania świadczeń wskazują na nieskuteczność systemu kontroli wewnętrznej w Oddziale NFZ, gdyż dane pozwalające na ich zidentyfikowanie były w posiadaniu Oddziału.

3. W Grupowej Praktyce Rebo-Med żadna dokumentacja medyczna wymagana przepisami rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2006 r. *w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej w zakładach opieki zdrowotnej oraz sposobu jej przetwarzania*¹² nie była prowadzona. W związku z powyższym świadczeniodawca nie przestrzegał wymogu potwierdzania przez świadczeniobiorcę wykonania świadczenia, o którym mowa w § 19 ust. 6 zarządzenia Prezesa NFZ.

U pozostałych trzech świadczeniodawców – zasadnicze nieprawidłowości w dokumentacji dotyczyły braku w Zakładzie Zdrowa Rodzina i Zakładzie Usług Położnictwa w Brzegu księgi przyjęć wymienionej w § 35 ww. rozporządzenia, co powodowało brak danych o godzinie zgłoszenia się pacjenta i rodzaju udzielonego świadczenia (w tym - czy porada udzielona była w ramach wizyty domowej czy w gabinecie), oraz braku w Indywidualnej

¹⁰ Dz. U. z 2008 r. Nr 3, poz. 10

¹¹ Dz. U. Nr 81, poz. 484

¹² Dz. U. Nr 247, poz. 1819 ze zm.

Praktyce Położnej kart wywiadu środowiskowo-rodzinnego noworodka, które wg wyjaśnień położnej *zostały przekazane innemu świadczeniodawcy*, lecz czynność ta nie została w żaden sposób udokumentowana. Powyższe stanowiło naruszenie zasad udostępniania dokumentacji medycznej określonych w § 7 i § 14 ww. rozporządzenia Ministra Zdrowia. Badana dokumentacja nie była ponadto właściwie przechowywana i prowadzona w pełni rzetelnie, gdyż stwierdzono przypadki braku kompletnych danych wymaganych przepisami ww. rozporządzenia, w tym danych identyfikujących zakład, danych identyfikacyjnych położną - brak było np. numeru prawa wykonywania zawodu (wymaganego § 6 ust.1 pkt 4 lit. d rozporządzenia), podpisu świadczeniodawcy oraz czytelnego podpisu położnej dokonującej wpisu (wymaganego § 4 ust 2 rozporządzenia). Stwierdzono także przypadki odnotowania udzielania świadczeń osobom nieuprawnionym.

4. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, NIK zakwestionowała rzetelność rozliczeń świadczeniodawców z Oddziałem NFZ, wnioskując w wystąpieniach skierowanych do kierowników skontrolowanych jednostek o ich weryfikację. I tak:

- w Indywidualnej Praktyce Położnej zalecono weryfikację 15 świadczeń w edukacji przedporodowej rozliczonych z Oddziałem NFZ na łączną kwotę 465 zł,
- w Zakładzie Usług Położnictwa w Brzegu zalecono weryfikację 12 wizyt na łączną kwotę 332 zł,
- w Zdrowej Rodzinie zalecono weryfikację 11 świadczeń w edukacji przedporodowej na łączną kwotę 341 zł, udzielonych pacjentkom przed 26 tygodniem ciąży,
- w Rebo-Med zalecono weryfikację wszystkich świadczeń w formie wizyt patronażowych za 2009 r. i I półrocze 2010 r. w kwocie łącznie 44 850 zł,

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora informacji o sposobie wykorzystania uwag w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Opolu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.